

Szirmay Endre

A FEKETE LADIK

– Versek –

KAPOSVÁR
2008.

Szirmay Endre

A FEKETE LADIK

- Versek -

KAPOSVÁR

2008.

A könyv megjelenését támogatta:
Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
A Megyei és Városi könyvtár, Kaposvár.

Révai Digitális Kiadó Kft.
E-mail: info@konyvesinalo.hu
www.konyvesinalo.hu
ISBN 978-963-239-038-3

ÚTMUTATÓ FÁKLYA

Csörögnek a csönd szürke jégcsapjai
Ez a béke már senkinek se béke,
A belenyugvás nyálas-zöld békátó
A megalkuvók vén egykedvősége.

Aztán vacog a didergő magány,
És rátérdel a csönd a bénaságra,
Majd fohász lobban túl a sötétségen,
És világít az útmutató fáklya.

MEGVÁLTHATOD

Vigyázz!
Már hátrál előled az idő;
Szelídséged még tüzei vágyaim fényét,
Nyújtsd a kezéd!
Ha a friss fű a sírokon kinő
Még megválthatod néped reménységét!

FÜLLEDT LOBOGÁS

/ Szurmay Ernőnek /

Elvesztejtett már engem az idő,
A szenvedély egén vak felhők bukdosnak
Néhány évtized és már alig mondja
Nevemet valaki - hívőnek, boldognak;
Elveszejtettek a megalkuvások
S mire elpusztítottam gyávaságom
Már tudtam: utánam semmi sem marad
Sem a mosolyom, sem a gyászom,
Pedig amit írtam: igaz írás
Vizek -és fények füledt lobogása,
Álmokra roskadt zuhanás voltam
Aminek nem maradt se jajja, se mása.

MEGY ELŐRE

Bóka fejjel odafordul a Napnak
Vicsorít a vesztő pillanatnak;
Szemvillanása a szándék töre,
Ha belepusztul is - megy előre

ÖRÖKRE MOSTOHA

Azt mondják:

A bolondok nem tudnak sírni
Szemükből kipergett mind a könny
Villog a szándékok forgácsa
És mindent bekormoz a közöny.

Csörömpöl a tört egykedvűség
Hidegen süvít a vak magány
Nem tudnak szárnyalni szabadon
Összetört már valamennyi szárny.

Azt mondják:

A bolondok nem tudnak sírni
Nevetésük fölperzselt határ
Csak egyetlen intésre várnak
Mikor jön a fekete batár...

Száll a szél és vacog a tudat
Magányos nem leszek én soha
A könny nélkül élő bolondok
Sorsa már örökre mostoha.

NEM MENEKÜLHETSZ

A tények konok bilincse fogva tart
Kígyózik a folyó és omlik a part

Megfordul a világ megszokott rendje
Igaznak hisszük, ha nem is az lenne

Mert mit is tettünk azért, hogy más legyen
Amit milliók felgyúrtak a hegyen

Lesz-e szavad a szépet szomjazóknak
Föltámadnak-e szavadra a holtak

Ismersz e bármi olyan varázslatot
Ami embertől emberhez áthatott?

Tudd meg:

Nem menekülhetsz többé soha máshoz
Csak néped új, felismert igazához.

HAJÓRA VÁRNAK

Szembe mentem az árnyékokkal
Amíg a nyitott kapuhoz értem
Lángolt a fény a szemedben is
Amikor hozzád újra betértem

De Tőled aztán tovább mentem
Már láthatod, hogy én vagyok az út
Igazodás – amit kerestem
Mely tőlem hozzád mindig visszafut.

A bizakodók mindig hisznek
A megcsendesedők rajtam járnak,
Amíg a révig el nem érnek
Ott az átkelők hajókra várnak.

MEGMARADHATUNK

Felelősség, hit, nemzettudat
Nyiss előttünk sokunknak utat,
Hogy megtartsuk magunkat magyarnak
Lángot gyűjtsünk a pillanatnak,

Talán így megmaradunk embernek,
Partnak – és parttalan tengernek.

NEM FOGADHATOM EL...

A szívem még most is ájult, béna
Egész életemmel tiltakozom,
Így lenne hát? Mindez ennyit ér csak
A neked adom – vagy visszahozom?
Minden mosoly csupán csak pocséta
És minden szó csak fordított tükör,
A fényességre rászáradt a vér
És szemed mögött nincs más csak gödör.
Ezt már tőled nem fogadhatom el
Hiszen az öröm most is szívöröm,
A fájdalom töredezett bánat,
A meghökkenés andalgó gyönyör.

Nem - ezt tőled sem fogadom el
Az igazak szava most is tiszta,
Akkor is, ha az őszinteségre
Az álnokság ököllet üt vissza;
A megbocsátás az örvényen át
Tisztára szűri a mocskos vizet,
Végső számadáskor nincsen más mód
Mindenki az életével fizet.

csodálkozunk mind a bénultságon
és megbékélő hű lelkünk csöndjén,
s elmereng a megnyugtató álom
szívünk gazdag adakozó földjén.

FELHŐKKÉ VÁLNAK

Előttünk mennek, utánunk jönnek
Büszke győztesek, rémült legyőzöttek
A zuhogástól forr már a folyam
Szemünkben a vágató rémület olyan
Mint a sistergő hab az örvény felett
Amit megszelídít az emlékezet...
S ahogy a csúcsról leömlenek a fények
Összebújnak a birka messzeségek.

Védj meg - kedvesem - csak egy időre
Amíg leroskadok újra a földre;
Akkor a sziklák felhőkké válnak
S a fények - szemedből - hazatalálnak.

BEVÉGEZHETETLEN

Aki egyszer leszállt a tátongó mélybe
Nem bénítja többé szaggató bánat,
Tudja, hogy a sor bevégezhetetlen
Az újak után
Mindig jönnek újabbak utánad.

VIGASZTALÓ TÁRGYAK

Egy kocka, egy kispohár mindig ittmarad
Ha a kisunokám hazalátogat

Aztán ha Ő nincs itt, ezek a tárgyak
Motoznak helyette, nem csupán árnyak

Eleven mosolyok fényét göngyölgetik
Megfuttatják botló, tegnapi lépteit

Huncut kérdésein ámulnak a falak
S a szálló emlékek gondtalan játszanak

Kockák, poharak, autók, kislapát
Vígasztaljátok minden nagyapát.

ÚJRA MEGTALÁLOD

Akármilyen magasra is szárnyalsz
Erőd próbáját csak akkor állod,
Ha a csillagporos utazás után
A Föld sarát újra megtalálod

INNEN ÉS TÚL

Akik a túlsó parton laknak
Minket látnak ideát partnak

Tőlünk odaát messze élnek
Nekik mi látszunk messzeségnek

Ki cseréli meg a parti fákat
Ki láttatja meg azt, ami látszat

Ki épít hidat át a ködön
Hogy túlléphessünk a varázskörön

Át kell ívelnünk egyszer a messzeséget
Szavunk szárnyán a két part összeérhet.

SZEMBE NÉZ

Sorsom többé már nem mérhető
Sem fájdalommal, sem gyönyörrel
Gyanakvásom hidegen szembe néz
A szemetekből áradó könnyel

MINDEN LOBOGÁS

A kövek közt a virágok mind megfeketedtek
Az álmok ízei a számban megkövesedtek;

Ájult hitemre rátérdelt a megszokás, a törvény
Várnál, de elsodor a habosan zuhogó örvény;

Kiáltanál, hogy megoszthasd sovány örömöd mással
Futnál hogy megbékélj a fekete mozdulatlansággal;

Bizonyos már, hogy az időt nem fogja vissza semmi
Siklik a tér, nem lehet, csak előre menni,

Mozdulataidat az ész és indulat még rendbe fogja
Vágyaidat a szíved híven visszadobolja,

Hiszen már látod, hogy emberek szabta emberséged
Másokkal mér és másokkal azonosít régen

A láthatatlan csillag pályája neked is törvény
Amit nem bont meg ember alkotta önkény

Minden lobogás úgy adja vissza fényét
Ha a mindenséghez emeli fázós reményét.

ELKÖTELEZETTSÉG

A völgyből senki sem fog már visszahívni
Szívemre senki sem pólyál csöndet
Akit a közösség kése megbélyegzett
Nem békítheti meg az anyaföldet;
Nekem nem maradhatott más törvényem
Csak, amit rendelt népem sorsa
Szívemben döngő fekete dobolás
Az eleve elrendelést ostorozza;
Nincs más igazam csak a cselekvés
Tisztességemre mosollyal felelsz rég
Ha láng-szenvedélyem szárnyára vesz majd
Megszelídít – az elkötelezettség.

VÁLASZOLSZ-E?

Ha a kérdésekre válaszolni tudsz
Naponta újra meg újra győzől;
De ha a válasszal soká időzöl
Rendszerint jeltelen sírba jutsz.

TAVASZBA VILÁGÍT

Sápadó mosolyt permetez a fákra
A tavasz selymes, megigéző fénye
A foltokon belül a barna ágnak
Maradt még némi, biztató reménye;
Hogy felszabadítsa, amit a tegnapi
Fagyok bilincsén visszafogva tartott,
És felmutassa néked lobogónak
Virágba bomló, visszánéző arcod;
A szabadulást, hogy túl a korláton
Egyek vagyunk már - most és mindhalálig
Az értelem bársony sugarat kínál
- jövőnk szándéka tavaszba világít.

FINTOROK

Sohasem hittem, hogy megöregszem,
Hisz mindig féltem a halált,
Kishitúséggel bújócskáztam
S most az öregség mégis megtalált.

VELÜNK ELÉGNEK

Fényben ringó rügyek muzsikája
Selyem mosolyú tükörfény-szavak
- a bontakozás nem megérkezés
a csönd mögött hunyáskodó vadak.

Legszabadabb a csillag az égen
És mi nem váltunk át csillagfénynek
Oly csodákhoz igazodik szívünk
Melyek bennünk és velünk elégnek.

CSODAVÁRÁS

Mi ketten voltunk egy a teljességből
Mióta elmentél minden összetört
Tűz nélkül is álmos köddé vált a füst
És kopár talajja nőtt a barna föld.

Szólítanak a csendes messzeségek
Már készülődöm: el kell mennem, tudom
Mégis halogatom - történhet csoda
S újra ketten leszünk a futó úton.

VÉGÉRVÉNYESEN ÖSSZEÉR

Újra meg újra visszakérdez a sorsom:
Mi végre, minek...?
Azt hiszed, sejtéseidet, látomásaidat
El kell mondanod valakinek...?
Rákönyöklök homlokom párkányára
És nézem az idő vágta utat,
Távolodik rajta valaki visszafelé
És seholsincs lábnyomod után kutat;
Muzsikál a por, szárnyal a sár
Majd ott találkozunk, ahol a gondolat
Kusza útjainak füstje
Végérvényesen összeér.

BEALKONYUL

Az én szavam a föld, meg a víz
A termés, a buja virág,
A gyökerektől a suhogó felhőkig
Szenvedésemről csap föl a láng.

És ezt semmi hullám el nem fojtja
A medertől a partig elsimul
Semmi sem támasztja föl az árnyakat
Ha egyszer bennünk bealkonyul.

HOGY ELKÍSÉRJE

Lelkemben nincs már többé se harag, se bánat
Nyugtalan szívem nem hiszi, hogy van még gyalázat
Amely kifordítja a magány üveges fényű öblét
És egyenesre simítja az arcomig kúszó görbét
Hogy a szám felkiáltja a felhőkig a vádat
Semmitől se véd meg a szutykos utalat...
Mert senki sincs már, hogy testvérként öleljen engem
És megmenekítse a tűztől ájuló szerelmem...
Nincs senki , aki maradék utamat kimérje,
És árnyékomat a végső magányig elkísérje.

AZ ÁRVULÓ HATÁR

Gyermekkoromban de szépen tudtam
De igazán mertem
Szabadon nevetni; -s hogy férfivá lettem
Szabadon szerettem.
Utólértem magam - s teljesülve sorsom
Fényben fürdő virág
A lehetőséget ringatta önfeledten
Szívem fölött a nyíló világ.

Hogy megöregedtem, vihart fúj a tudóm
A szívem jeges csöndet,
Tenyerem selymén, szemem szikráiban
Zúzom az anyaföldet;
Riadt csapásokkal, szagotott tollal
Felhussan a fekete madár,
És felhős csöndben, aranyló napfényben
Elringat az árvuló határ.

HALLGATTÁL EDDIG

Leveted ajkad tüzes bilincseit
A szó többé nem takar semmit
Hogy elmondhasd szelíd tisztességgel
Amiről félszegen hallgattál eddig.

FÖLMUTATTAD AZ IGAZSÁGOT

Járom az emlékek messzi mezőit
S odvas udvarok mélyén botladozom,
Az egykor féltett lázadó reményem
Árnyékait rendre mind visszahozom.

Még nem csordult ki ajkadon a vér
- idejében szólok: mondj igazat,
csak akkor győzhetsz a sebző magányon
ha a tévedőkhöz szólnod még szabad.

Fölmutattad az igazságot bátran
Pedig a többiek mind csodálkoztak
Tudtad: az igazság győztes élet
A leplezések mind, mind halottak.

HARC – ÁLDOZAT

A vers egy kicsit harc
- egy kicsit kötődő játék
egyezkedés a tornyos idővel
- egy kicsit tékozló ajándék.

a vers egy kicsit áldozat
- egy kicsit tündöklő bánat
a szívek összedobbanása
- hogy megmentsem féltett hazámat!

PIHÉS MESSZESÉG

Bizakodásomkét mosoly között
Feketesziklákba ütközött;

Lábamnál véres forrás fakadt
És görgette a fuldokló szavakat

Zúgott, dübörgött a vörös ár
míg a partjára leszállt a madár

csőrében szikrázó Hold aranyával
szárnyai alatt a vihar dalával

és a lángolás lágy dallá fakadt
s megkönnyeztette a csillagokat

a csönd lombjában hullámszik az ég
és száll veled a pihés messzeség.

LÁTOD IS...

Még ki sem mondtad
Máris hamis
Ha félve féled
Ha látva látod is.

NEM GÁTOLJA SEMMI

Fények és árnyékok egybezuhogása
A körülöttem örvénylő idő...
A visszafutókkal együtt érkeztem meg
Így lettem én a későn érkező.

Vén Európa - 'Te úgy szerettél engem
Hogy semmikor sehogyse szerettél...
Úgy adtál, mintha csak adtál volna
És úgy vettél, hogy sehogyse vettél.

A tar ágakat kamasz szél borzolja
Elkéstél - pedig tavasz akar lenni,
A múlt időt te sem tarthatod föl
A változást már nem gátolja semmi.

VÁLLHOZ A VÁLL

Addig csöppen a csönd...
Emlékeim fehér mezőin
A múlt hava szital...
A dombok szelíd ívei
Összefeszülnek
Mint vállhoz a váll.

NE FELEDD...

A másikat -- soha ne feledd;
Csontod nyilallása tüzes tajték,
Konok szavad védelmező hajlék
A másikat -- soha ne feledd.

A másikat -- meg ne tagadd;
Vak örvények fekete habja
Kétségeidet kitakarja
A másikat -- meg ne tagadd.

A másikat -- fogadd testvérednek;
Osztkozz vele életre-halálra
A szárnyas holnapra, a bukdosó mára
A másikat -- fogadd testvérednek.

A másikat -- soha ne feledd;
Az élet a folyamat bizonyossága
Zeng az idő ezüst harsonája...
A másikat -- soha ne feledd!

VÉGKÉPP RÁTALÁLOK

Mostanában gyakran egyedül vagyok
Lehulltak bennem mind a csillagok
Körülvesz a bánya - sötétségű ég
Eltört bennem minden messzeség
Vállam még tartja a rozszant földemet
Hogy megélhessem, amit kimért a végzet
Magányom mélyére egyszer majd leszálok
S a csöndben magamra végképp rátalálok.

AZ ÉN HAZÁM...

Az én hazám a felvidék és Kassa
Az én országom az egész világ,
Nincs aki szebben elmondhassa
Hogy mikor és kinek nyílt ki a virág,

Az idő koporsói felett a fények
Nem ragyognak, de nem is temetnek,
Alleluját énekel a kórus
Mind hozsannáznak a gyászmenetnek

EGY PILLANAT ALATT

Fekete szárnyakon fekete árnyak
Fekete felhőn feketéllőn szállnak
Haj regő rejtem

Sánták, bénák és születéstől vakok
Tinektek valódi vetélytárs vagyok
Haj regő rejtem

Tömör kristály a zizegő messzeség
Úgy kopog, úgy ropog szívemen a jég
Haj regő rejtem

De egy elnémult szónál félbeszakad
Aztán megrebben egy pillanat alatt
Haj regő rejtem

POTSDAM

Barokk házak, barokk kertek
Barokk arcok, barokk jellem
Barokk égen barokk felhő
Barokk történelmi szellem

KINCSKERESŐK

Visszanézvén

A lompos felhők mögül

Gyűrött arcomba fú a történelem

Édes keserűn újra belémsajdul

A bátor ifjúkor védte szerelem;

Néma, komor világával a falum

Sár, hideg, kökény, kúszó szederinda

Vígan futó patak, vályogos falak

Sározott szobák nyirkos padlópiszka,

A föleszmélés, a bódult pillanat...

Hogy itt, ebben a szomorú hazában

Bús, tétova sorsom egyedül maradt

A törékeny tegnapi és a mában;

A bogáncs közt toporgó szegénységből

Darazsak szárnyán szítál a magány

Tüzel a Nap, sír a kárpáti szél

És az ölyvek szárnya rezzenetlen száll

Mert helyet keres, biztos menedéket

Hogy meghűsüljön a lázas gondolat

Ember, magyar e forrongó világban

Csak a Szabadságtól vár elég sokat

És elég biztatást; de a zivatar

Messzire söpört - s nem tudom, mit akar

Otthonom, családom, síró gyermekem,

Átérzi-e a KEDVES

Hogy szemem árnyékában

Mit ölel a hajdani szerelem...

KINCSKERESŐK

KINCSKERESŐK

Gyermekkoromban – ha a faluszélen
Fogócskáztunk a zöld fűzbokrok között
És bújtunk minden kiáltás árnyékába
Mint a fenyegetett, ősi üldözött
Tudtuk, hogy a végzet mögöttünk liheg
És elfogy majd minden biztatás, öröm
Tudtuk, sehogysem maradhatunk kívül
A sorsunk kiszabta vak varázskörön
És mert nem volt már semmi menedék - hát
Ujjunkkal írtuk a kört a levegőbe
És azt hittük, ez majd biztosan megvéd
Az ős varázslat oltalmán örökre.
Csak hát a gyermek kristálytisza hitét
Igaz játékát elmossa az idő
Virrasztott a maga rajzolta körben
A hajdan elűzött védekező;
A puha gyermekujj csontos bütyök már
A hit nem erős törvény szabta bástya
A gyermeki bokrok ködbe fúltak mind
És te is hazaérsz velem nemsokára.

Régen vége már minden varázslatnak
A rétek, a játék, a dal messze tűnt
Szemed sugara ugyan még biztatás
De a játékos mosoly már kihűlt.
Csak egy maradt még a megrajzolt körben
Töretlenül él az ős varázserő,
Biztosan várok a homály - gödörben
Mint a többi hívó, kincskereső

KINCSKERESŐK

Visszanézvén

A falum csupa üszök
De még izzik az emlékek parazsa
Már korom ült a házra, fára rétre
És elnémult a Hernád zúgó szava
Mint egykor Pompei - szívem most is őrzi
Minden út, minden kő, minden kerítés
Emlékét, ahogy nyújtózik a fényre
Akár a szülő asszony, - akár temetés
Az eszméléstől az igazodásig
Magyar, Szlovák, Ruszin vagy éppen Germán
Egyformán süt a Nap, vagy csillog a víz
És bukdos az árny a Kárpátok ormán.

Visszanézvén

Látom, a pernye alatt
Izzik a parázs; biztat a pillanat
Elővillan a gyermekkori varázs
És a temető fölé emelkedve
Újra csak szárnyal a régi szerelem
Kedvesem, gyermekek, hű barátaim
Maradjatok meg majd mindvégig velem;
Hadd legyen élő hitem, makacs erőm
Fölszítani még - ha sír is - a tüzet
Sorsommal, szavaimmal továbbadni
Mit a rokkant múlt mindnyájunknak üzent.

HOGY FÖLSZABADÍTSON...

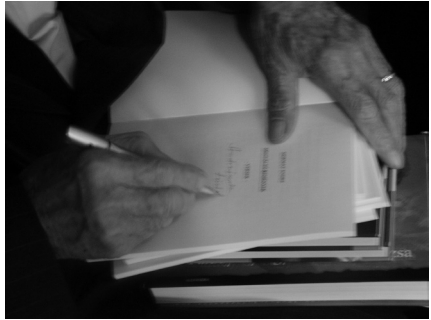
Úgy ahogy egykor tőled láttam,
Nekifeszítsem görbe hátam
A csöndnek - és nem szólok. Minek,
Mit is mondhatnék, hogyan és kinek
Magyarázsam vagy mondjam, kiáltsam...
Ez a sorsom
Zálogom - hitem a társam
Hogy mindannyiunkat fölemeljem,
Hogy a csöndet fölénekeljem;
Ritkuló csontjaim tartanak még
S együtt mozgatnak, mint az eszmék,
A láz, a szenvedély, a vágyak;
Mozdulatlanok a gyors csapású szárnyak,
Még várnom kell, amit ígértek rég,
Hogy fölnyíljon a kék végtelenség
És bátran nekiszabadulhassak végre
Jelet írni a kormosodó égre...
- de addig, ahogy egykor tőled láttam,
féken tartom szállni vágyó szárnyam,
mert az idő még nem érkezett el,
hogy fölszabadítson ígéző énekemmel.

A KÖLTÉSZET

A költészet az egyetlen varázslat
Amely eszméltet és kijózanít,
Megtanít, hogy találhatsz magadra
És hogyan oszthatsz meg mással valamit.

A költészet az egyetlen bizonyosság
Amely léteddel azonosít,
Visszafordít fonák hiedelmeket
És a vágy béklyóitól megszabadít.

A költészet az egyetlen eszköz
Amelyre nem tapad a gyűlölet vére;
Megtanít olyan köznapi csodákra
Mint a szabadság, a lázadás, a béke.

EURÓPAI – MAGYAR

Ha igazán Magyar akarok maradni
Európainak kell lennem;
És ha már európai lettem
Bátran magyarságomat kell akarni,

– Kodály emlékének –

EGYÜTT VAN VELÜNK

Egy vagyok én is a sok között,
Akit a véres vihar elsöpört
Szülőföldemről...
S ma már csak az emlék
Homályában motozok
- mintha otthon lennék;
megszólítom a fákat, a mezőt,
a hegyek felől hazaérkezőt
és mosollyal köszöntöm, mintha
csupán ez lenne kettőnk titka;
pedig történelem ölel át minket,
halottainkat és szeretteinket;
eszmék, sorsunk együtt van velünk,
csak így szólal meg tisztán énekünk.

KIEGYENESEDNEK

Aláhajlik a fű a szélnek
Elszabadulnak a messzeségek,

Összezsap a fény a sötéttel
A sáros föld a gyémánt éggel

minden bokorban valaki lapít
minden magányos szólít valakit:

s mire a füvek kiegyenesednek
mosoly dalol a gyermekszemeknek

RÉTEK A KÖDBEN

Csatakos rétek úsznak az esteli ködben
Kullogó bokrokat terel a lomha homály

Fekete pásztor botjára dőlve vigyázza
Merre bitangol kíváncsi kedvvel a nyáj;

A nyirkos szélben volt nyarak barmai bőgnek
Siratják ciróka melegek holt sugarát

Patájuk cuppogva sáros bánatot fröccsen
Csöndjeik gödrén riadt kurjongatás zuhan át.

FÉNYMADÁR

Ajkadról patakzik a csönd
Kezedben mozdulat gubbaszt
Szemedben kíváncsiság gyöngyöz
A lábad messzeséget futtat

Kétségek sebesítik nyelved
Torkodból felörvénylik az ár
Felkiáltod a szerelem csöndjét
És a Napba röpít a fénymadár.

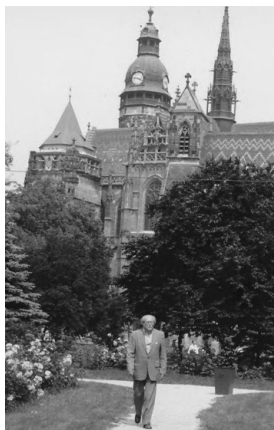
CSAK A CSÖND VÁRTÁL

Aki elfelejti halottait
Az élőnek hű társa nem lehet
Elhal elporlad az emlékezet
A fény elveszti burkolatait.

Arcom falánál
Az árnyékok gödrökbe zuhannak
Őrei a futó pillanatnak...
Csak a csönd vártál.

MÉG VÁRSZ VALAKIT?

Kassa, Kassa
Már az sincsen,
Aki pusztulásodat sirassa
Elhagytak gyermekeid
Elcserélnek
És elprédálnak
Feketén füstölnek
Az évek, az árnyak
Se biztatás,
Se remény, se hit;
.....
még vársz valakit?

MEDDIG HISZEK...?

Tüzet rakott a kíváncsiság
Homlokod ráncai fölött
Ki járt előtted
A halottak élén
Mit siratott a szél
Sejtéseid mögött..?
A hegy árnyékai
Hová zuhantak
És mit ringatnak
Az álmodó vizek
Meddig maradnak
Varázskörünkbe zárva
Mikor kételkedem
És meddig hiszek..?

ELRINGAT MINDEN

Örömeid, bánataid
Ellopakodtak az évek mezsgyéin
Már nevük sincsen...
behavaz minden emlék
Elnémít minden üszkös vágy
Átölel
Aztán elringat csöndben minden.

UTAK

Valaha minden út
Amit bejártam
Messze elvezetett előre;
Most, mintha visszafordulna
- pedig nem ezt vártam
vissza, a faluszéli temetőbe.

Nem találom már a régi, sáros utat
Beépítette, betonba öntötte a város
Pedig az igaz út nyitott, szabad
Akkor is - ha gödrös, ha sáros.

HAZA KELL MENNI

Látod – barátom
Ez itt a szemhatárom
S ami ezen túl van
Az már a semmi...

Hidd el, testvérem
Nem forr tajtékos vérem
Lépésem árván koppan
Haza kell menni,

ÉPÍTKEZÉS

Zoltán fimnak.

Otthont épít a fiam
De nem hagyományosan
Domboldalra vagy konok kőre
– egy tetőtérbe fészkel magát
mint a galambok
hogymegfogódzhasson
majd a felhőkbe...
s ha vágyai magasán felszárnálnak
kedvére kacag nagyot
és sapkájával – csak úgy játékból
leüt egy sápadt csillagot.

BÉKÉT AVAT'TAM

Most – hogy határtalan mezőkön
Messzi, vad erdők emlékeivel
Egyedül martadtam ...
Mindenkié lettem,
Mindenki testvérének tud már
Hiszen lázadásaim lobogásával
Békét avattam.

MINDEN

Az életem
Százezer év
Vagy egy sóhaj
Egy fintor
Egész kincsem –
Ember voltam
Csak ezt tehettem
Ehhez igazodtam
Lehet, hogy ez semmi
- de nekem: minden!

FA LETTEM

Fű, fa, felhő, óceán
A szeretőm, az anyám
Babusgatnak, ringatnak
Kinevetnek, siratnak
Szívem és szám dalt termő
Fa lettem – vagy hófelhő!

LÜKTET A SZÍV

Naponta olvasom egyre a bölcsebbnél bölcsebb igéket
S nem tudom, mit tehetek jövőnd sorsotokért. -

Ismerem gyógyító titkait füveknek, vizeknek, fáknek;
Virágot mond a gyökér, sürgetve lüktet a szív! -

EL NEM TÖRTEM...

Tűnt idő harmatán - szinte jeltelen -
Villog őseim porló emléke lenn
A néma földben,
Általuk és velük együtt jöttem
Ezért nincs szívemben félelem,
... a csöndet el nem törtem...

ELALVÓ TŰZEK

Nézd! Onnan az erdő is elfutott
Elvitte álmaidat; hisz tudod

Az erdők akkor maradnak otthon
Ha a tüzek elalszanak a dombon.

NEM TUDHAT FELŐLEM

Mielőtt végképp elhallgatok
Még egyszer felelni akarok
arra,
Amit elkiált a költöző madár
Amit megkocogtat a leguruló kő
Amit a mellemre terít a határ
Amit elkábít a fagy és a hő
- és amit senki sem kérdezett tőlem;

mielőtt végképp lezárom a szemem
még egyszer veletek emlékezem
arra,
amit soha nem érhettem el
amit soha nem hozhattam vissza
amit egyedül nagyanyám énekelt
ami emberségemben véresen tiszta
és amit senki sem tudhat felőlem.

MONOLÓG

Az élettől a halálig
Sokféle út vezet;
Van - aki hamar indult
Van - aki későn érkezett

Akár így, akár úgy - de menni
Könyörtelenül menni kell
Pedig végül a scholba
És a semmibe érkezel.

A MEGSZÉGYENÍTETT IGAZSÁG

Ha van szavad
Mondd csak, mondd bátran
Ha van szemed
Látod - a határban
Kószál a csend ...
Megszeppent örömmel
Miért hadakozol
Pusztá tíz körömmel..?
Inkább kiálts
Hogy mindenki hallja:
Testvérek: itt buzog
A vér vörös habja:
A megszégyenített igazság.

MADÁRDAL SZÓLNA...

A harc közétek emel
Hogy vállaljuk közösen, amit
Az árva nép megérdemel.

Minden elképzelt esemény olyan
Mintha valójában megtörtént volna
a bú völgyeiben patakzik a csönd
mintha ajkodon madárdal szólna.

MERENGŐ ÉNEKEM

boldogok, akik messze látnak;
és visszamosolyognak
a széles szemhatárnak.

... ..

Fagyos rögök, fekete madarak,
Földre ülnek a fáradt szavak
És mire felhessentenéd őket,
A tépett szárnyak már összetörték.

... ..

Nem értem haza tegnap este
Majd holnap se érek...
Egyetlen otthonom van - te tudod
A szárnyas messzeségek ...

Ott már nincsenek se utak, se tér
Csak az ölelő végtelen...
Ami szárnyak nélkül is felröpíti
Merengő énekem.

ÖRÖKRE ITT MARAD

Fut az idő; elveszejt -- halkan
Pörlekedem a pillanattal

Miért fut az igazsága, dőre
Olyan nyugtalanul, annyira előre?

... ..

Nem hagynak el engem halálomig
sem a föld... sem a szándék
ének, szenvedély, küszködés
- lángoló hit valahol vár még;
sors, nép, nekibuzdulás
tüzesedés... és elárulás
a semmi már porló minden
a sorsom féltett, biztató kincsem

... ..

Csak azt ne hidd, hogy erre elmehetsz
Hogy minden hátráló utat betemetsz,
Hogy csillagra cseréled szembogarad...
Ne hidd, hogy elfelejt a szem sziporka fénye
Kíváncsiságod örökre itt marad.

KÉZTŐL KÉZIG

A fagyott madarak
Nem énekelnek többé
Aki néma
Nem szólhat soha már,
Süket ajkunk
Leroskadt szikla
Jeges szemünk
Megdermedt határ.

A gúzsba kötött kéz
Többé nem ölelhet
Béna lábón
Sehová sem jutunk
Sorsunk sebeiből
Vörös virág buzog
Szívtől szívhez
Nincsen más utunk.

Jeges szárnnyal
Mégis szállni vágyunk
Üveg - csöndben
Harangoz szavunk
Kéztől kézig
Szemtől szemig nyílván
Gyűrőzni kész
Emberek vagyunk.

MIÓTA NEM VAGY

Mióta elmentél
Keményebben koppan minden lépésed
Mióta hallgatsz
Melegebben dalol minden szavad;
Hogy megkövültél
Szívesebben ölel minden mozdulatod
Hogy lezártad szemed
Bársonyosabban tüzel a pillantásod;
Mióta nem vagy
A valóság acél - bizonyosságává nőttél.

MINDEN ÖLELÉSTEK

Testvéreim! Barátaim!
Meg akarlak tartani mindnyájatokat,
Szükségünk van minden szisszenésre;
Melegsünk minden mosolyotoknál,
Féltett kincsünk minden mormolt szó –
Összetartó abroncs minden öleléstek.

VIRÁGOT NYITNAK

/ Torma Károlyra emlékezve /

Akik messze mentek
Ritkán jönnek vissza
Lábuk nyomát a köd
Álmosan fölissza
Csak az emlék őrzi
Egykori sorsukat
Fölidézi olykor
Az élet - utasokat
Tétova utódok
Néha emlékeznek
S virágot nyitnak a
Sápadt szeretetnek.

2008. FEBRUÁR 12.

Tüzes szemek
Botladozva járok a sírok között
Virág, fulladt mécsesek, dőlt keresztek
Halottak napja van; engem úgy szerettek
A múlt időkből intő tüzes szemek.

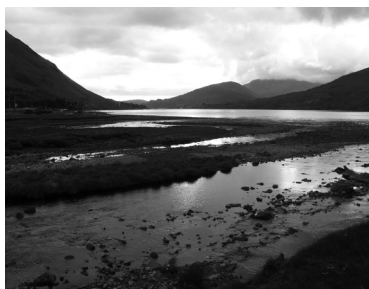
SOSE KÉRNEK

Minden gondolatod sólyomszárnynon száll
Amit felröppentett kutató elméd
Megismerted a lét béklyóiból
Szabaduló sejtelmek szerelmét.

Testvérként is egyedül bandukolsz
Minden utadon, amit kimérnek
És elveszted tüzes szavaid üszkét
Bár ajándékot tőled sose kérnek.

MAJD ODAÁT

Csatakos felhőkből
Kormos bánatok fekete szárnya leng
Az ájult táj felett
Tépett varjak néma csapata kereng
És felhessenti a sáros
Földről a bánatok sötét raját
Hirdetni, hogy van szabadulás
Az üveghegyen túl majd odaát.

FELKIÁLTOTT CSÖND

Róka - móka merre jársz
Erre miért kóricálsz?
Nehogy rosszban törd a fejed
Jön a hajtó meghesseget,
Aztán nem is veszed észre
Úgy kerülsz majd puskavégre.

Holló - molló merre szállsz
Erdőn, réten mit találsz?
Madártollat, csupa csontot
Álmot, amely szárnyat bontott
S a csőrödet addig tátod
Míg a csöndet fölkiáltod.

GYÖNGYÖZŐ ÖRÖM

Dongnak a dobok, hegyek zsörtölődnek
Panaszos szelek feszülnek a ködnek
Mégis...
A csönd arcán gyöngyöző öröm
Egyedüli soványka gyönyöröm.

KÖNNYŰ LEHAJOLNI

Könnyű lehajolni a csönd vizéhez
De hogy kiáltsak most azok ellen,
Akik szerelmük tüzét szítva
Szembe szegülnek a végtelennel;
Elhessentve századok gondját
Máglyára vitték lázadó sorsuk
Hogy magukat megengesztelve
Minden szándékuk ízekre bontsuk...

AZ EMLÉKEZET

Mosd meg a csöndben az arcod
Fürdesd meg a fényben a szemed,
Hogy felröptessen a messzeség madara
S fészkébe fogadjon az emlékezet.

RAGYOGÓ IDŐ

Emlékeimben pelyhes havak hullnak
És pattognak a fehér jégcsapok,
Fény borul a csöndesedő útra
S a ringó fákon halk idő ragyog.

BALLADAI VERSEZET

Amely íródott vala
Egy szorgalmatos famulus által
Az úrnak 1979. Esztendejében
A kaposvári tanbetyárok fársáangi mulatságára
Hajdani volt Francois Villon mester modorában
Néhai jó Jehan Cotart barátunk lelki üdvéért.

Testvérem,
Aki most e tündöklő estvén
Nem győződ csodálni - áhitattal lesvén
Mily furcsát mívelnek most társaid rendre
Színésznek, dalosnak, hősnek kerekedve
S aki áhíthatod mélnak takargatva
Jóféle borocskát öntesz a garatra,
Ne feledd, hogy egykor Páris városában
Ahol már megfordult annyi jómadár
Hogyan halt meg, mámorát temetve
A hű, keresztény mester Jehan Cotart,
Aki, fölérvén az égi csarnokokba
A bor varázslatáról társalog majd veled
szegény, borissza Jehan Cotart barátom
ölelje át az Úr a lelkedet!

Testvérem,
Ki a tudás mezőit bejárva
Szent hivatásodon töröd a fejed
Tudd meg, a tüzes borok varázslatától
Messze zengőbb lesz hősi éneked,
S ha Arisztotelészt vagy Marxot idézve
A vörös Holdnál csudákat mesélsz,
Jehan Cotart barátom int neked a Holdból
Csak bátran, büszkén - hisz te sose félsz,
Ne feledd, a bölcsék ódon szavától
Sziporkázik majd törődő eszed...
szegény, borissza Jehan Cotart barátom
ölelje át az Úr a lelkedet!

Testvérem,
Aki ősi ösztönöd szerint
Nóktól sose vártál filozófiát
Ha ügyesen beszélsz pedagógiául
Megértheted majd a legújabb csodát,
Tanítónak lesz nemsokára mind, mind,
Aki hóna alá könyveket karol
És a vörös Hold piruló fényénél
Elvet és szerelmet próbál valahol,
Tudván, hogy a tudás nem mind bizonyosság
És a nagy semmi is valamivé lehet...
szegény, borissza Jehan Cotart barátom
ölelje át az Úr a lelkedet!

Testvérem,
Aki mindig csak igazat tanítasz
Ha mentél a Place de Notre Dame - on át,
Tudhatod, igaz barátok kedvéért
Írtam volt Néked ezt a balladát;
Te, aki sohase vágytál elfeledni
A csókok és a bor izzó mámorát,
Mert hitted, hogy mindig csak szépet tanított
A vén borissza mester Jehan Cotart,
Aki most is ott silbakol a holdban
És várja, hogy találkozzék Veled
szegény, borissza Jehan Cotart barátom
ölelje át az Úr a lelkedet!

Ajánlás:

Testvérem, fogadd alázatos szívvel
Amit tanított Jehan Cotart Neked,
Mindig szeresd a szép nőt és a jó bort
- és ne feledd el ezt az éneket!

Kaposvár, 1979. Február 9.

MINT A SZERELEM

Csillagok őriznek a vártán
Ácsorognak vagy messze szállnak velem,
Nem hagynak el - tudom - soha tán
Védenek, ölelnek - mint a szerelem.

ÖNMAGA MÁSA

- A végén mindenki egyedül marad -
Már csak önmagával van számadása,
Minden emlék, élmény, cselekedet
- akár alkotott, akár ha vétkezett -
önmaga mása.

A FEKETE LADIK

Aki elment.
Annak nemcsak az arca
Az emléke meg a hangja
Is elhalványodik;

Pedig tudjuk
Egyszer velünk is átevez a csöndbe
A feledtető, szítáló, szürke ködbe
A fekete ladik.

